

Marktanalyse

**Marktanalyse naar aanleiding van marktconsultatie
*Maatschappelijke opvang, bemoeizorg en Housing First***

Versie : 12 december 2025

Marktanalyse naar aanleiding van marktconsultatie Maatschappelijke opvang, bemoeizorg en Housing First

Datum:	12 december 2025
Opgesteld door:	Gemeente Ede
Ten behoeve van:	Organisaties die hebben deelgenomen aan de marktconsultatie maatschappelijke opvang, bemoeizorg en Housing First
Status:	Terugkoppeling van opgehaalde signalen – geen besluitvorming

Inleiding

De centrumgemeente Ede bereidt namens de regiogemeenten in de Valleiregio een nieuwe aanbesteding voor een aantal diensten binnen de Maatschappelijke Opvang (MO) voor de periode vanaf 2027. Deze aanbesteding is nodig omdat de contracten aflopen voor de 24/7 opvang alleenstaanden, 24/7 opvang gezinnen en de outreachende bemoeizorg. Daarnaast dient de begeleiding ten behoeve van Housing First aanbesteed te worden.

Binnen de regio en ook voortvloeiend uit het Regionaal Actieplan Dakloosheid is afgesproken dat de regio deze producten in principe ongewijzigd wil voortzetten na 2027.

Omdat er altijd ruimte is voor verbetering willen we de productbeschrijvingen voor deze diensten zo goed mogelijk afstemmen op wat vanuit de markt ook haalbaar is.

Vandaar dat er in november 2025 een schriftelijke marktconsultatie heeft plaatsgevonden.

Deze marktanalyse geeft een samenvattend en geanonimiseerd beeld van de signalen, aandachtspunten en kansen die door deelnemende aanbieders zijn ingebracht tijdens de marktconsultatie. Het document is bedoeld als terugkoppeling aan de deelnemers en als input voor verdere voorbereiding van de aanbesteding. Aan de inhoud van deze marktanalyse kunnen geen rechten worden ontleend.

1. Doel en reikwijdte van de marktconsultatie

De marktconsultatie had drie doelen:

- a. Toetsen van uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de concept-productbeschrijvingen:
 - Lokale outreachende bemoeizorg (gemeente Ede)
 - Opvang gezinnen
 - Opvang en begeleiding alleenstaande dak- en thuislozen
 - Housing First
- b. Inzicht krijgen in marktinteresse, capaciteit en randvoorwaarden van aanbieders.
- c. Vertalen van marktinput naar een passende inkoopstrategie.

2. Marktbeeld: capaciteit, interesse en aanbiedersdynamiek

Zeven partijen hebben gereageerd. Zij geven allemaal aan voornemens te zijn om zich in te schrijven op 1 of meerdere percelen. Eén partij geeft specifiek aan dat zij niet zeker weet of zij voldoende capaciteit heeft gezien andere aanbestedingstrajecten die zij heeft lopen.

Alle partijen hebben ervaring in Ede en daarbuiten met de doelgroep dak- en thuislozen. Voor elk perceel zijn er meerdere aanbieders geïnteresseerd.

3. Realiteitscheck productbeschrijvingen en KPI's

Op basis van de concept productbeschrijvingen en praktijkervaringen is aan de markt gevraagd wat volgens hen logische KPI's zijn. De reacties hierop geven voor ons geen aanleiding om grote veranderingen in productbeschrijvingen door te voeren. Maw: de markt ziet geen grote bezwaren/ knelpunten om te voldoen aan onze vraag.

Hieronder een samenvatting van voorgestelde KPI's door de partijen.

1. Uitstroom & Stabiliteit (24/7 opvang)

KPI	Omschrijving
Uitstroom naar stabiele huisvesting (%)	Aandeel cliënten dat binnen 6–12 maanden uitstroomt naar een stabiele woonsituatie.

Uitstroom zonder terugval	Percentage cliënten dat 6–12 maanden na uitstroom geen terugval kent.
Verdeling uitstroomredenen	Zelfstandig wonen, verhuizing, andere indicatie, overlijden.
Indicatoren stabiele situatie	Financiële stabiliteit, stabiele woning, geen crisisinterventies, geen herindicatie, lichtere ondersteuning.

2 . Doorstroom & Verblijfsduur (24/7 opvang)

KPI	Omschrijving
Gemiddelde verblijfsduur in opvang	Geeft tempo van doorstroom en efficiënt gebruik opvangplekken aan.
Duur begeleidingstrajecten	Gemiddelde duur of verhouding korte vs. langdurige trajecten.

3 Arbeid, Activering & Daginvulling (algemeen)

KPI	Omschrijving
Deelname aan activering/werk (%)	Bijvoorbeeld minimaal 16 uur per week activering.
Zinnvolle daginvulling	Mate waarin cliënten zingeving en structuur ervaren.

4 Zelfredzaamheid & Netwerk (algemeen)

KPI	Omschrijving
Verbetering zelfredzaamheid (ZRM)	Groei in zelfregie en herstelvermogen.
Versterking sociaal netwerk	Mate waarin een ondersteunend netwerk is opgebouwd.

5 Cliëntervaringen (algemeen)

KPI	Omschrijving
Cliënttevredenheid	Gemiddelde waarderingsscore

6. Specifiek KPI's Housing First / bemoeizorg

KPI	Omschrijving
Aantal succesvolle trajecten	Aantal omgeklapte woningen tov aantal ingezete trajecten
Vermindering overlastmeldingen	Afname van meldingen rond HF-cliënten.
Geen huurachterstand/wanbetaling	Financiële stabiliteit inwoner
Verbetering leefomstandigheden	Objectieve en subjectieve verbetering.

7. Voorgestelde set aan vaste KPI's (algemeen)

Indicator	Omschrijving
Uitstroom naar zelfstandig/begeleid wonen (%)	Doorstroom en afname opvangcapaciteit.
Stabiliteit na uitstroom	Inzicht in duurzaam herstel.
Gemiddelde verblijfsduur	Tempo doorstroom en efficiënt gebruik.
Zelfredzaamheid (ZRM)	Mate van herstel en zelfregie.
Cliënttevredenheid	Ervaren kwaliteit ondersteuning.
Activering/daginvulling	Mate van participatie en zingeving.

4. Samenhang van de verschillende producten

Op basis reacties aanbieders concluderen we dat de percelen zoals we die nu in de markt willen zetten logisch geordend zijn en samen met de dagopvang en nachtopvang (geen onderdeel van deze aanbesteding maar wel van het 'MO-zorglandschap') een goede samenhangende keten vormen. Ook hebben de aparte percelen voldoende volume om interessant te zijn om op in te schrijven. Enkele malen werd wel geopperd om het perceel Bemoeizorg en Housing First door dezelfde partijen te laten aanbieden/ te combineren in 1 perceel.

Dat laatste zien wij om 2 redenen anders:

- De ene doelgroep bestaat uit zorgmijders (bemoeizorg) en de ander groep (HF) bestaat uit inwoners die juist de kans krijgen om mee te doen omdat zij nadrukkelijk wél zorg accepteren
- Housing First wordt voor de hele regio ingekocht, de outreachende bemoeizorg doet elke gemeente voor zichzelf uit eigen middelen waardoor het technisch/ praktisch gezien ook lastig te combineren is.

5. Financiële en organisatorische randvoorwaarden

Zaken die in dit kader werden aangereikt en die we meenemen in de verdere uitwerking:

- Alle partijen drukken de gemeente op het hart om de tarieven en de indexering goed te laten aansluiten bij de cao-stijgingen. Een aanbieder die nu in Ede actief is in 1 van de percelen geeft aan: "De personeelskosten en de huisvestingskosten blijven stijgen. De tarieven zijn geïndexeerd op basis van 50% PPC en 50% OVA. Sinds 2021 nauwelijks toereikend geweest om onze zorg te kunnen continueren."
- Er wordt ook aandacht gevraagd voor een duidelijke en voorspelbare indexeringssystematiek, vooral bij langlopende contracten.

- Voor het vaststellen van het bekostigingsmodel per perceel geven partijen mee:
 - Houd bij bemoeizorg er rekening mee dat het niet goed mogelijk is om vooraf te bepalen hoeveel uur daadwerkelijk wordt ingezet, dit is per traject zeer wisselend
 - Als de 24/7 opvang bekostigd wordt per indicatie lopen partijen financieel risico in het geval van 'lege bedden'.
 - Houd er bij het bepalen van de tarieven rekening mee dat cliënten binnen de 24/7 opvang een eigen bijdrage leveren
- Als laatste wordt er gevraagd om flexibele/ transitiebudgetten om innovatie en maatwerk te kunnen toepassen en om eventuele omslag te kunnen maken van zorg naar wonen.

6. Personeelsinzet aanbieders

Als gemeente gaan we er van uit gaan dat binnen alle percelen met een mix aan MBO'ers, HBO'ers en ervaringsdeskundigen wordt gewerkt. Partijen waarschuwen dat met name binnen outreachende bemoeizorg en housing first alleen met HBO'ers wordt gewerkt. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de tarieven en de aanname blijft dat een ervaren MBO-4 werknemer in veel gevallen net zo veel of meer kwaliteit levert dan een startende HBO'er.

Als gemeente blijven we daarom wel de aanbieders uitdagen om in hun aanbieding een voorstel voor een functiemix te doen.

7. Governance, samenwerking en sturing

De aanbieders geven enkele adviezen aan de gemeente als het gaat om governance, samenwerking en sturing. De adviezen nemen wij ter harte, zowel bij het opstellen van de aanbestedingsdocumenten als in de verdere samenwerking:

- De gemeente wordt gezien als partij die regie voert op ketensamenwerking en huisvesting.

Zonder centrale regie ontstaan versnippering, vertraging en belemmeringen in uitstroom en beschikbaarheid van plekken.

- De gemeente wordt gevraagd om heldere opdrachten te formuleren (indicaties, rolverdeling, verwachtingen).

Onduidelijke opdrachtformulering leidt tot onveilige situaties, inefficiënte inzet en verschillende interpretaties tussen aanbieders.

- Er is behoefte aan structurele governance, zoals ketenoverleggen en duidelijke escalatielijnen.

Een vaste overleg- en besluitstructuur voorkomt afstemmingsproblemen en maakt partijen onderling aanspreekbaar.

- Samenhangende ketenafspraken zijn belangrijk om versnippering te voorkomen.

Eenduidige afspraken over rollen, processen en verantwoordelijkheden bevorderen een uniforme aanpak en soepele doorstroom.

- De gemeente wordt geacht ruimte te bieden voor professionele uitvoering en methodisch werken.

Aanbieders willen duidelijke kaders, maar ook flexibiliteit om in complexe situaties te handelen naar professionele inzichten.

- Een goede informatievoorziening is nodig om veiligheid en kwaliteit te borgen.

Gebrekkige cliëntinformatie brengt risico's mee voor medewerkers en kan leiden tot verkeerde of vertraagde inzet.

- Passende en consistente bekostiging, inclusief indirecte tijd, is essentieel voor goede uitvoering.

Samenwerking, casuïstiekoverleg en triage kosten tijd die nu niet gedekt wordt, waardoor kwaliteit onder druk komt.

8. Risicoanalyse

Hieronder de meest genoemde en belangrijkste risico's die de aanbieders zien met daarbij onze eerste gedachten voor wat betreft beheersmaatregelen:

- Niet-kostendekkende tarieven

Wat is het risico? Tarieven sluiten niet aan op werkelijke kosten, met structurele onderfinanciering als gevolg. Beheersmaatregel: Herijk tariefsystematiek, verhoog aandeel OVA en stel jaarlijkse herijkingsmomenten vast.

- Continuïteitsrisico / terugtrekken aanbieders

Wat is het risico? Onvoldoende tarieven kunnen leiden tot geen inschrijvingen of terugtrekken van aanbieders. Beheersmaatregel: Meerjarige contractzekerheid en tijdige indexatieafspraken.

- Arbeidsmarktkrapte en behoud van gekwalificeerd personeel

Wat is het risico? Moeite om HBO- en specialistisch personeel te vinden en te behouden. Beheersmaatregel: Tariefafspraken die loonontwikkeling volgen en ruimte voor scholing.

- Complexere doelgroep

Wat is het risico? Meer veiligheidsvraagstukken, zwaardere casuïstiek en extra overleg nodig.

Beheersmaatregel: Financiering van indirecte tijd en specialistische ondersteuning.

- Onvoldoende informatie bij start traject

Wat is het risico? Onveilige situaties en verkeerde inzet door gebrekkige cliëntinformatie.

Beheersmaatregel: Heldere informatie- en overdrachteisen.

- Versnippering en onvoldoende ketensamenwerking

Wat is het risico? Afstemmingsproblemen en vertraging in de keten.

Beheersmaatregel: Structurele ketenoverleggen en heldere rolafspraken.

- Onvoldoende ruimte voor indirecte tijd

Wat is het risico? Overleg, triage en casuïstiek worden niet vergoed.

Beheersmaatregel: Indirecte tijd opnemen in tarieven

- Onzekerheid over bekostigingssystematiek

Wat is het risico? Onduidelijkheid over uurtarief, trajectfinanciering of fte-bekostiging vergroot risico's.

Beheersmaatregel: Eén duidelijke systematiek per product.

- Onrealistische financiering van opvangcapaciteit

Wat is het risico? Alleen bezetting financieren leidt tot onvoldoende bemensing.

Beheersmaatregel: Financier basisformule capaciteit + variabele bezetting.

- Woningtekort en beperkte beschikbaarheid van vastgoed

Wat is het risico? Beperkte uitstroombmogelijkheden en stijgende huisvestingskosten.

Beheersmaatregel: Structurele samenwerking met corporaties en beschikbaarheidsafspraken.

- Stijgende huisvestingskosten en leegstandsrisico

Wat is het risico? Kosten lopen op en leegstand drukt op begroting.

Beheersmaatregel: Leegstandsvergoeding of risicodeelafspraken.

- Verminderde innovatiekracht

Wat is het risico? Minder ruimte voor ontwikkeling van Wonen Eerst, preventie en nieuwe concepten.

Beheersmaatregel: Innovatie (ervan uitgaande dat dit gezamenlijke verantwoordelijkheid is) wordt actief door de gemeente ondersteund en aangejaagd. Aanbieders realiseren dit financieel binnen hun reguliere bedrijfsvoering.

- Onvoldoende borging van veiligheid

Wat is het risico? Onveilige situaties en uitval van personeel.

Beheersmaatregel: Structurele financiering van veiligheidsmaatregelen en protocollen.

9. Conclusie/ samenvatting marktanalyse

De marktanalyse laat zien dat aanbieders de ingezette beweging naar herstelgericht ondersteunen, en bereid zijn om samen te werken aan verdere versterking van de maatschappelijke opvang, bemoeizorg en Housing First.

Aanbieders geven tegelijkertijd aan dat de doelgroep de afgelopen jaren complexer is geworden en dat dit leidt tot meer inzet op veiligheid, triage, casuïstiek en samenwerking in de keten. De huidige financiering sluit hier onvoldoende op aan, omdat indirecte tijd, overleg en ketenafstemming niet altijd in de tarieven zijn verdisconteerd. Daarnaast noemen aanbieders dat de kosten voor personeel, huisvesting en veiligheid structureel zijn gestegen, terwijl tarieven en indexatie niet in gelijke mate zijn meegegroeid. Dit beïnvloedt de mogelijkheden om voldoende gekwalificeerd personeel in te zetten en de kwaliteit van ondersteuning te borgen.

Ook zien aanbieders kansen voor verbetering in governance en samenwerking. Zij vragen om duidelijke opdrachten, voorspelbare bekostiging en een stevige regierol van de gemeente in de keten, inclusief afstemming met woningcorporaties. Het woningtekort vormt daarbij een belangrijke belemmering voor uitstroom en continuïteit in trajecten als Housing First en Wonen Eerst.

Samenvattend laat de marktanalyse zien dat aanbieders gemotiveerd zijn om bij te dragen aan kwalitatieve en toekomstbestendige ondersteuning. Daarbij geven zij aan dat verdere versterking van de beoogde transformatie samenhangt met de mate waarin opdrachtformulering, bekostiging en ketenafstemming aansluiten op de uitvoeringspraktijk.

Gemeente Ede

Raadhuis Ede

Bergstraat 4
6711 DD Ede
Postbus 9022
6710 HK Ede

Kijk voor actuele openingstijden op www.ede.nl/openingstijden